

a Nemzeti Választási Bizottság útján

a Kúria részére

Budapest

Tisztelt Kúria!

Alulírott

[REDACTED] a csatolt meghatalmazás alapján Erdélyi Katalin Krisztina ([REDACTED]) képviselőjében eljárva a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 29. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Választási Bizottság 136/2016. számú határozatával szemben az alábbiakban kifejtett jogszabálysértésekre hivatkozással

f e l ü l v i z s g á l a t i k é r e l m e t

nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a tisztelt Kúria a Nemzeti Választási Bizottság támadott határozatát változtassa meg, és a kérdést hitelesítse.

1. A Nemzeti Választási Bizottság a támadott határozatában megtagadta a következő országos népszavazási kérdés hitelesítését: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről szóló 2016. évi LVIII. törvényt?”

Az NVB álláspontja szerint a kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdést érint, ezért abban az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontja szerint nem tartható országos népszavazás, továbbá az a választópolgárok számára megtévesztő, ezért nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésének.

A támadott határozatot az NVB 2016. október 5-én hozta meg, annak a www.valasztas.hu oldalon történő közzétételére aznap került sor. A felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő az Nsztv. 29. § (1) bekezdése alapján 2016. október 20-án 16 órakor jár le.

2. A Kúria következetes gyakorlata szerint „országos népszavazási ügyben az esetleges érintettség hiányát a felülvizsgálati eljárás tekintetében nem lehet megállapítani, mivel az Nsztv.

legitimáció hiányában történő elutasításra ebben a vonatkozásban nem ad lehetőséget.” {Kúria, Knk.I.37.723/2016/3., [22]} Ettől függetlenül hivatkozik a kérelmező arra, hogy az érintett népszavazási kérdésben a kérelmező a szervező, ezért az ügyben érintettnek tekintendő.

3. A kérelmező álláspontja szerint jogszabálysértően állapította meg az NVB, hogy a kérdésben az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontja alapján nem tartható népszavazás. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről.

3.1. Az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat megállapította, hogy a tiltott tárgykörök „alkotmányi felsorolás[á]ból következik, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban” (ABH 2001, 392, 394.). A határozat arra is rámutatott, „az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörűvé válását” (ABH 2001, 392, 395.).

A modern államok kiterjedt szervezetére figyelemmel alig képzelhető el olyan népszavazási kérdés, amelynek eredményes népszavazás esetén ne lenne következménye valamely állami szerv hatáskörének változása, esetlegesen szerv létrehozása vagy megszüntetése.

Az Alkotmánybíróság a gyakorlatában [105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 897.; 106/2008. (IX. 18.) AB határozat, ABH 869, 874.] erre figyelemmel is döntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a népszavazási kérdés kifejezetten szervezetalakítási kérdésre irányul-e vagy csak esetlegesen annak következménye van állami szervek működésére (létrehozására, hatáskörében változására, megszüntetésére). Utóbbi esetben a tiltott tárgykör és a népszavazási kérdés közötti összefüggés csak távoli, ezért a kérdésben ezen az alapon nem kizárt a népszavazás tartása.

A jelen felülvizsgálati kérelem tárgyát képező népszavazási kérdés nem irányul szervezetalakítási kérdésben való döntésre, azzal – a 3.2.-3.3. pontban kifejtettektől függetlenül – legfeljebb távoli összefüggésben állhat, ezért eleve megalapozatlan a támadott határozat erre vonatkozó hivatkozása.

3.2. A XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről szóló 2016. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 10-14. §-a rendelkezik az olimpiai megvalósítási hatóság hatásköreiről.

3.2.1. A Tv. idevágó rendelkezései a Tv. 48. § (2) bekezdése szerint az Olimpiai és Paralimpiai Játékok rendezési jogának Magyarország által történő elnyerését kihirdető döntés napját követő hónap első napján, tehát jövőbeli, bizonytalan feltételtől függően lépnek hatályba.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 10. § (1) bekezdés a) pontja szerint csak hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályvesztéséről lehet rendelkezni. A népszavazási kérdés hatályon kívül helyezésre irányul, így az eredményes népszavazásból a Jat. hivatkozott szabályai szerint a Tv. már hatályos rendelkezéseinek hatályvesztése következik.

Mivel az olimpiai megvalósítási hatóságra vonatkozó törvényi rendelkezések nem hatályosak, így nem érinti őket a kérdésből következő hatályon kívül helyezés, ezért a 3.1. pontban kifejtettektől függetlenül sem minősül tiltott tárgykörbe tartozónak a kérdés.

3.2.2. Az olimpiai megvalósítási hatóság a Tv. 10. § (1) bekezdése szerint központi hivatal.

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 72. §-a szerint központi hivatalt törvény vagy kormányrendelet hozhat létre. A Ksztv. 73/A. (1) bekezdése szerint törvényben központi hivatal akkor hozható létre, ha a központi hivatal fegyveres rendvédelmi feladatokat lát el.

A Tv. az olimpiai megvalósítási hatóságot még az idevágó rendelkezéseinek hatálybalépése esetén sem hozza létre, azt központi hivatalként majdan a Kormány eredeti jogalkotó hatáskörében fogja létrehozni. Ezt támasztja alá az is, hogy a Tv. köznévvvel utal az olimpiai megvalósítási hatóságra.

Az Alaptörvény szerint csak az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésben nem tartható népszavazás. Az olimpiai megvalósítási hatóság létrehozatala a Kormány hatáskörébe tartozik, így az előzőekben kifejtettektől függetlenül sem érint tiltott tárgykört.

3.3. A határozat szerint „a Sportolói Bizottság, az Olimpiai Védnöki Testület és a Budapest 2024 Zrt. az Országgyűlés által létrehozott jelenleg is működő szervek. A kérdésben megrendezésre kerülő érvényes és eredményes népszavazás a Sportolói Bizottságra, az Olimpiai Védnöki Testületre és a Budapest 2024 Zrt.-re vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezését eredményezné, mely a Nemzeti Választási Bizottság megítélése szerint az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét érinti.”

A Sportolói Bizottságot 2015. december 8-án a másolatban csatolt háromoldalú együttműködési megállapodás 3.1.-3.2. pontja hozta létre a Kormány, a fővárosi önkormányzat és a Magyar Olimpiai Bizottság között. A testület ennek megfelelően már a Tv. hatálybalépése előtt létezett,

így a Tv. esetleges hatályvesztése azt értelemszerűen nem szünteti meg, illetve azt nem az Országgyűlés hozta létre, így az nem érinti az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét.

Az Olimpiai Védnökök Testülete a csatolt dokumentum szerint 2016. január 14-én, a Tv. hatálybalépése előtt alakult meg, így annak létrehozatalára nem a Tv.-ben került sor, így a Tv. hatályvesztése az Olimpiai Védnökök Testületét nem érinti.

A Budapest 2024 Nonprofit Zrt.-t a csatolt irat szerint a Magyar Olimpiai Bizottság és a fővárosi önkormányzat a Tv. hatálybalépése előtt hozta létre. Egy gazdasági társaság megszüntetéséről a tagjai dönthetnek, így az nem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés, a Zrt. megszüntetése egyebekben nem következik a Tv. hatályvesztéséből.

4. Az NVB szerint a kérdés nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében meghatározott egyértelműség követelményének.

4.1. A kérdés pontosan megjelöli, hogy eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés milyen tartalmú döntés meghozatalára köteles. Ezen túlmenően a választópolgárok a szám szerint megjelölt törvény szövegét megismerhetik, így el tudják dönteni, hogy annak hatályon kívül helyezésével egyetértenek-e vagy sem.

Az Alkotmánybíróság és a Kúria következetes gyakorlata szerint „az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat.” {24/2012. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [38], Knk.IV.37.484/2013/2. II.5. pont, Knk.IV.37.485/2013/2. II.5. pont}.

A kérelmező álláspontja szerint ezért a kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdése szerinti választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményének egyaránt megfelel.

4.2. Az NVB szerint a kérdés a választópolgárok számára megtévesztő, mert „egy esetleges népszavazáson megjelenő választópolgárok döntő többsége nagy valószínűséggel azt gondolhatja, hogy abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendezze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat. Ezzel szemben a benyújtott népszavazási kérdés szövege szerint arra irányul, hogy a választópolgár egyetért-e azzal, hogy a Törvényt az Országgyűlés helyezze hatályon kívül.”

A 4.1. pontban kifejtettek szerint a választópolgárokkal szemben alkotmányos elvárás, hogy a népszavazásra feltett kérdés tekintetében a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat. A kérdés semmilyen formában nem utal

arra vagy nem kelti azt a látszatot, hogy a választópolgár abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendezze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat, ezzel szemben kifejezetten egy megjelölt törvény hatályon kívül helyezésére irányul.

Ettől függetlenül megjegyzi a kérelmező, hogy a hatályon kívül helyezni kívánt Tv. a <http://www.parlament.hu/irom40/10726/10726.pdf> címen elérhető részletes indokolása szerint „kifejezetten a törvénybe foglalja a NOB számára legfontosabb garanciákat a NOB által előírt tartalommal.” Ezen garanciáknak a népszavazás eredményeként történő hatályon kívül helyezésének a hatása valóban az, hogy Budapest főváros az olimpia megrendezésének a jogát nem nyerheti el, így a kérdés attól függetlenül nem megtévesztő, hogy nem utal arra vagy nem kelti azt látszatot, mint amelyet az NVb tulajdonít a kérdésnek.

5. A Kúria hatásköre az Nsztv. 30. § (1) bekezdésén és a Ve. 229. § (1) bekezdésén alapul. A kérelem benyújtóját az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés s) pontja alapján illetékfeljegyzési jog illeti meg.

Budapest, 2016. október 20.

Tisztelettel,

